

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра іноземних мов та перекладу
Мовний центр “Світ”**

**МОВНІ УНІВЕРСАЛІЇ
У МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ**

Матеріали XIV Міжнародного науково-практичного семінару

Луцьк – 2024

УДК 81'373]:130.2:316.77

М 74

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри іноземних мов та перекладу
Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 9
від 1 березня 2024 року)*

Редколегія:

Круглій Олена Ростиславівна, канд. філол. наук, доц., завідувач кафедри іноземних мов та перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки,

Черняк Оксана Павлівна, канд. філол. наук, доц. кафедри іноземних мов та перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки (відповідальний редактор).

Мовні універсалії у міжкультурній комунікації: Матеріали XIV Міжнародного науково-практичного семінару / ВНУ імені Лесі Українки, Луцьк, 15 березня 2024 р. Луцьк, 2024. 195 с.

До збірки увійшли матеріали Міжнародного науково-практичного семінару “Мовні універсалії у міжкультурній комунікації”, присвяченого проблемам міжкультурної комунікації та перекладу, дискурсології й лексикології, методики викладання іноземних мов. Рекомендовано викладачам, аспірантам, здобувачам освіти старших курсів.

Відповідальність за зміст матеріалів і коректність посилань несуть автори. Редколегією здійснено стилістичне редагування тез.

УДК 81'373]:130.2:316.77

© Колектив авторів
© Волинський національний
університет імені Лесі Українки, 2024

ЗМІСТ

Розділ 1. Актуальні проблеми міжкультурного спілкування. Слово і текст у просторі культури

Денисюк К.

Еволюція англійської мови: від староанглійської до сучасної ... 8

Жулінська М.

Найпопулярніша лексика 2023 року 11

Козяр Є.

Міжкультурна комунікація в PR та рекламі 14

Королевич В.

Проблеми українців за кордоном під час війни 19

Кравченко В.

Підходи аналізу ідеологічного впливу засобів масової комунікації 21

Куц Е.

Причини появи прізвиськ в політичній комунікації США 24

Лихач З., Троць К.

Актуальні проблеми міжкультурного спілкування 26

Осипчук А.

Проблема міжкультурного спілкування при викладанні української мови як іноземної 30

Присяжнюк Л.

Культурні коди поетики змінених станів свідомості 33

Яручик В.

Історична тематика та її вираження у романі Івана Корсака «Запізніле кохання Миклухо-Маклая» 35

Яручик О.

Концепт малої та великої батьківщини та його висвітлення у польському літературознавстві 38

Яценко М.

Деякі культурні відмінності між Україною та Німеччиною 41

Нудко М.

2023 Word of the Year as the reflection of sociolinguistic implications of artificial intelligence 44

Demchuk D.

The Impact of Language on International Relations 46

<i>Kozak A.</i>	
Die Identifizierung ukrainischer Flüchtlinge in Deutschland während des Krieges	48
<i>Kruhlii O.</i>	
Ukrainian War Lexicon in Current English	51

Розділ 2. Сучасні тенденції у дослідженні лексичних одиниць

<i>Баранецький Д.</i>	
Основні аспекти української локалізації відеоігор	55
<i>Бондарук А., Копилов В.</i>	
Ретермінологізація у творенні англійськомовної лінгвістичної термінології	59
<i>Бочан П.</i>	
Типи образних одиниць англійськомовної термінології сфери інформаційних технологій	61
<i>Величко В.</i>	
Семантичні та номінативні особливості антропонімів в англійській мові	63
<i>Вознюк Є.</i>	
Англомовні запозичення у галузі інформаційної безпеки	66
<i>Климко С.</i>	
Роль невербальної комунікації у виступах політичних діячів ...	68
<i>Кулик А., Матвійчук М.</i>	
Лексичні види фразеологічних одиниць у сучасній англійській мові	70
<i>Маркевич О.</i>	
Різновиди сленгу в англійській мові	73
<i>Наумюк А., Злотко Д.</i>	
Англійські неологізми у сфері екології	75
<i>Омельчук Т.</i>	
Особливості неологізмів, утворених через пандемію COVID-19	79
<i>Остаповець В.</i>	
Англіцизми в українській мові: засмічення мови чи крайня необхідність	82
<i>Панас О.</i>	

Проблеми перекладу англійських топонімів українською мовою	84
Пунда А., Лейко А.	
Бізнес ідіоми англійською мовою	87
Романчук М.	
Етикетні мовні формули в англомовних дипломатичних документах	92
Харкевич Г.	
Функціональні підстилі офіційно-ділового стилю	94
Шведка А.	
Вплив подій в країні на вибір слова року 2023	98
Шукула М.	
Історичні особливості впливу німецької мови на українську	100
Яручик О.	
The search for identity based on the solilyque “To be or not to be” in William Shakespeare’s “Hamlet, prince of Denmark”	104
Речко Н.	
The Portmanteau Powerhouse: Coining Neologisms with Word Blends	107
Цьолик Н.	
ZWIĄZKI FRAZEOLÓGICZNE W TYTUŁACH POLSKICH MEDIÓW (NA PODSTAWIE „NEWSWEEKA” I „MONITORU WOŁYŃSKIEGO”)	111

Розділ 3. Основні та міжкультурні аспекти перекладу

Баліта Х.	
Переклад як багатоаспектна діяльність при сприйнятті іноземних культур	116
Годорожа М.	
Особливості синхронного перекладу	118
Глинянчук Ю.	
Діджиталізація перекладацької діяльності	122
Іванов О.	
Переклад рекламних слоганів	125
Карпенко К.	
Вплив перекладу на сприйняття поетичної краси	128

Кирилюк Д.	
Особливості перекладу англомовних дипломатичних документів	132
Криштоф Н.	
До проблеми перекладу експресивно-емоційної лексики на заняттях з польської мови	135
Лесінська О., Сунько Н.	
Англійськомовні фольклорні казкові прецедентні імена та труднощі їх перекладу	138
Матейчук О., Бараник О.	
Особливості перекладу термінів юридичної сфери з англійської мови	140
Мироненко А.	
Особливості перекладу назв фільмів з англійської мови	144
Олексійчук М.	
Особливості перекладу віршованої літератури	147
Панас В.	
Стилістичні особливості перекладу текстів політичних промов	151
Потинська Я.	
Аматорський переклад англомовної пісенної лірики	154
Семенюк А., Войтович С.	
Особливості перекладу ідіом у сучасній англійській мові	158
Стецюк А.	
Особливості перекладу заголовків засобів масової інформації з англійської на українську мову	161
Татунчак С.	
Труднощі перекладу сленгу з англійської мови на українську ..	163
Шуляк А.	
До питання штучного інтелекту та перекладу	165
Ostapchuk S., Plysiuk Y.	
Peculiarities of Conferences and Public Events Translation	168
Schtscherba N.	
Die Rolle und Bedeutung der Übersetzung deutscher Redewendungen im Kontext der internationalen Beziehungen	171
Zyplinska J.	
Die Übersetzung wissenschaftlicher Texte	174

Розділ 4. Інноваційні методи викладання іноземних мов у навчальних закладах. Освіта і наука в Україні

Бай О.

До проблеми перекладу поетичних творів 178

Васильчук А.

Мовні імерсійні програми як метод вивчення іноземних мов у навчальних закладах України 181

Кондратюк А.

Методи викладання китайської мови та способи її вивчення 183

Петровська Н.

Використання англомовних художніх текстів під час навчання усного мовлення 185

Сухарєва С.

Тексти для читання під час вивчення польської мови як іноземної у формуванні іншомовних компетентностей студентів факультету міжнародних відносин 188

Cherniak O.

Artificial Intelligence (AI) and Language Teaching 191

розвиває мовні імерсійні програми у деяких школах та дошкільних навчальних закладах.

Отже, можна зробити висновок, що впровадження мовних імерсійних програм сприяє покращенню якості вивчення іноземних мов учнями та підготовці їх до міжнародного спілкування і майбутньої професійної діяльності.

Література:

1. Імерсивні технології в освіті. URL: https://lib.iitta.gov.ua/727353/1/Collection%20of%20materials%20of%20the%20I%20Scientific%20and%20Practical%20Conference%20with%20International%20Participation_.pdf.pdf (дата звернення 10.12.2023).

2. Особливості застосування імерсійних технологій навчання у вищій освіті. URL: https://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/39368/1/ULISHCHENKO_PECULIARITIES_2022.pdf (дата звернення 08.12.2023).

3. Тимофеев В.А. Імерсивний метод під час викладання іноземних мов на мовних курсах. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/9/92.pdf> (дата звернення 08.12.2023).

Ангеліна Кондратюк – асистент кафедри іноземних мов та перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки

Методи викладання китайської мови та способи її вивчення

Китайська мова (中国话) є однією із стародавніх мов світу, яка налічує від 60 000 до 100 000 ієрогліфів. Наприклад, Великий словник китайських ієрогліфів (汉语 大字典) містить приблизно 80 000 ієрогліфів. Своєрідність китайської мови пояснюється тим, що вона є мовою культури, історія якої налічує кілька тисячоліть. Китайська писемність удосконалювалась протягом століть та передавалась із покоління в покоління. На сьогодні мова Піднебесної слугує засобом формування необхідних для професійного спілкування умінь, а також є своєрідним інструментом для розвитку й активізації психічних

пізнавальних процесів особистості, зокрема, формування цілісного системного мислення, що, безперечно, підвищує рівень соціальної адаптації.

Запам'ятовування слів – це важкий і не завжди ефективний процес, якщо врахувати деякі особливості китайської ієрогліфічної писемності, а саме: велика різниця між формою і звучанням, значна кількість знаків, складна структура, незначна кількість опорних закономірностей, повне та скорочене написання й незавершена стандартизація. Усе це робить китайську мову вельми складною для засвоєння [1].

У вивченні настільки специфічної писемності важливим є залучення максимальної кількості механізмів психіки й інтенсивне використання усіх видів пам'яті. Оскільки практично не буває індивідів із однаково розвиненими та натренованими психічними функціями мозку та пам'яттю, колективне навчання ієрогліфічній писемності, що ґрунтується на певній кількості універсальних прийомів та методів, часто не приносить бажаних результатів.

Викладачі китайської мови як іноземної долають багато труднощів у поясненні нових слів і виразів, вони повинні вміти не лише охарактеризувати звук, тон і значення слів, але й пояснити відмінність між словами та виразами з подібним значенням і способом використання.

Актуальність цієї теми підтверджується тим, що китайська мова є однією із найскладніших мов для вивчення, а отже вимагає нестандартних методів і особливого підходу. Основна мета викладання лексики – це засвоєння значення, форми слова та його використання в усному та письмовому мовленні – формування лексичних навичок. Часто докладають чимало зусиль для пояснення різниці у використанні слів, але студенти, використовуючи лексику у мові роблять забагато помилок. Методикою викладання лексики китайської мови, як іноземної займалися такі вчені, як Н. А. Дьоміна, І. В. Кочергін, Чен Фенг, Донг Дінгфанг та інші [1; 2]. Роботи Н. А. Дьоміної присвячено методиці викладання практичної китайської мови.

Розглядаючи питання викладання лексики в китайській мові, фахівці наголошують на важливості системного принципу вивчення мови, запропонованого Дон Дінгфангом, адже важливою особливістю системи є взаємозв'язок між компонентами. В основному, цей зв'язок проявляється як синонімічний, антонімічний та омонімічний тощо

[4]. Отже, у методиці викладання китайської мови, як іноземної існує декілька способів презентації і викладання нової лексики, а саме: текстовий, тематичний, морфемний, графемний, використання візуальної підтримки/синонімів/антонімів тощо.

Література:

1. 陈洁等, 俄汉语言对比与翻译, 上海, 上海外语教育出版社, 2006
2. 黄伯荣, 廖序东, 现代汉语(增订 4 版) (下), 北京, 高等教育出版社, 2007
3. 符淮青.现代汉语词汇.北京: 北京大学出版社, 2003 年
4. Ільченко А. Р. Сучасні підходи ,методи та прийоми викладання китайської мови. Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. 2022. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/4941> (дата звернення 16.12.2023)

Надія Петровська – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей Волинського національного університету імені Лесі Українки

Використання англомовних художніх текстів під час навчання усного мовлення

Оволодіння практичними умінями та навичками усного спонтанного мовлення залишається одним із найголовніших завдань у процесі навчання іноземним мовам. Успішне навчання студентів іноземній мові можливе лише у разі забезпечення тісного та постійного зв'язку між практичним оволодінням мовним матеріалом і засвоєнням іншомовної культури, передусім через читання художньої літератури.

Мета нашого дослідження: систематизація вправ, призначених для розвитку умінь і навичок усного спонтанного мовлення під час